

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

РІВНЕ - 2023

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Електронний збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

12 травня 2023 року

Рівне – 2023

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2023. 287 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: актуалізація проблеми.....	8
Кравченко О. Виховна діяльність зі студентською молоддю.....	12
Білавич Г. В., Притуляк Т. В., Скоропад М. І. Підготовка майбутніх учителів до виховання дітей як гуманістів засобами літературної спадщини Василя Сухомлинського.....	18
Баліка Л. М. Особливості впровадження дисципліни «Діяльність вихователя групи подовженого дня в умовах НУШ» в освітній процес ЗВО.....	25
Ваколюк А. М. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності...	29
Войтовська А. І. Професійна підготовка майбутніх педагогів до педагогічної діяльності.....	35
Карпич І. О. Діяльність працівників соціальної сфери з профілактики булінгу в закладах інтернатного типу.....	39
Левченко Н. В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю.....	43
Маковійчук О. В. Підготовка майбутніх вчителів до екологічного виховання молодших школярів на уроках дизайну і технологій.....	47
Матрос О. О. Нормативно-правове забезпечення регламентації інтеграції дітей з інвалідністю в просторі НУШ.....	52
Моргай Л. А. Нова українська школа.....	58
Поліщук І. В. Підготовка учителя Нової української школи: актуалізація ідей Т. Д. Дем'янюк.....	64
Стельмашук Ж. Г. Формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій і задач в освітньому процесі НУШ.....	67
Цуркан Т. Г., Цуркан Н. Г. Розвиток пізнавальної	73

активності молодших школярів.....	
Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	79
Голя Г. М. Особливості післявоєнної підготовки вчителів Волині (на прикладі Луцького педагогічного училища).....	84
Дубовик К. Ю. Шляхи розвитку пізнавальної активності молодших школярів у сучасній початковій школі.....	87
Коваленко Н. І. Можливості розвитку обдарованої молоді в позашкільній освіті Польщі.....	94
Коваль К. Ю. Соціально-педагогічні умови взаємодії НУШ із сім'єю у полікультурному вихованні.....	98
Кузьмич А. О. Європейські авторські школи кінця ХІХ – поч. ХХ ст.....	102
Левчук Н. О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема.....	106
Петренко І. Ф. Підготовка майбутніх педагогів до формування освітнього простору класної кімнати Нової української школи.....	111
Попова К. В. Формування полікультурної компетентності педагогів як запорука їх успішного функціонування в реаліях освітнього простору НУШ.....	114
Шульгач М. І. Участь викладачів кафедр педагогіки Рівненського державного університету у міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи».....	116
Яремович М. А. Громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ через призму оновлення національної системи освіти в умовах глобальних геополітичних змін.....	122
Бабич А. Я. Принципи виховання емоційної культури молодших школярів.....	126

Вітковська К. О. Інноваційні підходи в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	131
Войтович Т. В. Казка як засіб морально-естетичного виховання молодших школярів.....	137
Гаврилюк О. С. Педагогічні особливості формування моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.....	141
Гомонець М. В. Особливості прояву конфліктної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.....	146
Гордусенко М. В. Психолого-педагогічні особливості подолання стресових ситуацій дітьми молодшого шкільного віку.....	151
Демчук Д. О. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів.....	156
Колодич Т. В., Шалівська Ю. В. Організація виховної роботи з учнями початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	163
Котух І. Я. Гурткова робота у розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	167
Кравчук М. Ю. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи як педагогічна проблема.....	172
Маринич А. І. Роль національного виховання у формуванні особистості.....	176
Матвіюк А. С. Особливості індивідуальної роботи з молодшими школярами з девіантною поведінкою.....	178
Матюх О. А. Виховний потенціал музичного краєзнавства.....	182
Мельничук Л. Ю. Теоретичні засади забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти.....	186
Ничипорчук Г. П. Дитяче об'єднання у виховній системі закладу загальної середньої освіти.....	194
Панчук Г. М. Феномен поняття «естетична культура» в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях.....	198
Панчук І. О. Основні напрями та форми волонтерської діяльності.....	204

Пишняк М. М. Зміст національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах війни в Україні.....	212
Полюхович Г. С., Шалівська Ю. В. Самоосвіта як ефективний чинник професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи.....	216
Правник Н. С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи у педагогічній науці.....	220
Прокопчук Н. Я. Принципи роботи з «важкими дітьми» за В. О. Сухомлинським.....	227
Рижук О. С. Інтерактивні методики формування крос-культурних цінностей у виховній роботі з дітьми молодшого шкільного віку.....	237
Рожко О. С. Роль та особливості волонтерської діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.....	241
Смітюх Н. М. Сутність поняття «емпатія» у психолого-педагогічних джерелах.....	245
Спасіба А. С. До проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до соціалізації учнів.....	248
Тарасюк Н. А. Виховний аспект позашкільної освіти.	254
Фелістович Т. М. Форми і методи добровільної діяльності з молодшими школярами.....	258
Філатова М. С. Формування в учнів початкової школи знань про пожежну безпеку у виховній позакласній роботі як психолого-педагогічна проблема.....	264
Шеремет Н. М. Особливості вищої педагогічної освіти Італії у другій половині ХХ століття.....	270
Богурський О. М. Формування почуття обов'язку та відповідальності учнів у процесі навчальної діяльності.....	278
Ісько Т. І. Формування математичної компетентності учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.....	281
Снігур М. О. Виховання цінностей здорового способу життя учнів підліткового віку.....	283

Попова К. В.,
здобувачка ступеня вищої освіти «Доктор філософії»
Рівненського державного гуманітарного університету

ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ ЯК ЗАПОРУКА ЇХ УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В РЕАЛІЯХ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ НУШ

Запорука освоєння суспільством новими цінностями й ідеалами значною мірою залежить від того, наскільки успішно вони продукуються школою. Адже загальновідомо, що саме вона має значний вплив на світогляд здобувачів освіти, а підручник є унікальним ресурсом для усталення тих чи інших посилив у колективній свідомості. Разом із тим, своєрідним гарантом досягнення бажаного результату є постать вчителя, що й актуалізує значимість його підготовки в тих реаліях освітнього простору, які визначені НУШ.

Вже не один рік особлива увага в підготовці тих, хто здобуває освітні рівні «бакалавр» та «магістр» приділяється *soft skills*. Нерідко їх називають соціальними навичками. Це й закономірно: адже, поруч із професійними знаннями, саме т. зв. м'які навички забезпечують гармонійну інтеграцію індивідуума в соціум, його функціонування в ньому.

Враховуючи характер сучасності, яку нерідко означають світом відмінностей, процеси міграції робочої сили й тих, хто надає послуги, важливе значення серед складових *soft skills* відводять толерантності. Зокрема тій, яка прочитується в контексті терпимості до представників інших національностей і віросповідань. Зауважимо, що, враховуючи наелектризовану ситуацію в міжконфесійних

взаєминах у сучасній Україні, суспільне звучання такого штибу толерантності набуває особливого значення.

Можна бути категоричним у твердженні про те, що ті, хто працюють чи працюватимуть в НУШ, повинні демонструвати толерантність і володіти відповідними навичками, щоб успішно прищеплювати їх учням загальноосвітніх середніх шкіл.

Проте, як засвідчує суспільна практика, подолання стереотипів, які є об'єктивними для будь-якого індивідуума, – завдання не з простих. А відтак актуалізується завдання усталення терпимості до іншості в процесі здобуття ОКР «бакалавр» та «магістр». Його мета – сприяти розумінню студентом оточення та вміння функціонувати в строкатому відмінностях соціумі. Засіб досягнення такої мети – формуванню полікультурної компетентності здобувачів освіти.

Розуміння оточення, толерантного сприйняття його етноконфесійної гетерогенності можна формувати при вивченні більшості курсів, котрі вивчають майбутні вчителі. Проте, здається, найбільш оптимальними є можливості тих, хто в майбутньому має стати вчителями історії, географії, вітчизняної та зарубіжної літератур, іноземних мов.

Проілюструємо нашу гіпотезу на прикладі підготовки вчителів історії. Відправною засадою процесу формування в них полікультурної компетентності пропонуємо таку: використання подій минулого як ілюстрації різних форм взаємодії «Ми» й «Вони». Їх інтеракції ґрунтуються на засадах інтерпретації:

- представників різних культур як рівних суб'єктів формування культурного надбання людства;
- толерантності фундаментальною цінністю у взаємодії представників різних цивілізацій;

- мирного співіснування, взаємодії конфесійних спільнот як норми; протистояння – як проявів нетерпимості, фанатизму, котрі є основою для формування суспільно-історичних уроків толерантності.

Припускаємо, ці «направляючі» є такими, що забезпечать потрактування історії в процесі підготовки вчителів не тільки в конфліктогенному дискурсі. Первинно насторожуюча *іншість*, за умови дотримання запропонованих інтерпретацій взаємодії «Ми» й «Вони», не відлякуватиме, а спонукатиме знаходити в ній родзинки взаємозапозичення й взаємовигідного культурного збагачення. Це, на нашу думку, є важливою передумовою формування тих фахівців, які працюватимуть в освітньому просторі НУШ.

Шульгач М. І.,

здобувачка ступеня вищої освіти «Доктор філософії»
Рівненського державного гуманітарного університету

**УЧАСТЬ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР ПЕДАГОГІКИ
РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У
МІЖНАРОДНОМУ ПРОЄКТІ «ФІНСЬКА
ПІДТРИМКА РЕФОРМИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

Нині реформа Нова українська школа є однією з найбільш підтримуваних суспільством реформ. Вона не лише допомагає згуртувати навколо змін активне коло зацікавлених українців, а й заручитися підтримкою наших міжнародних партнерів. І одним з таких партнерів, який повірив в українську реформу та розділив її цінності, стала Фінляндія. Одна з цілей Нової української школи –